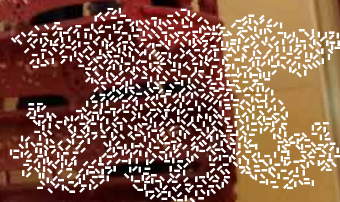

ÅR 9
2019–2020

SVERIGES UNGA AKADEMI

SVERIGES UNGA AKADEMI © 2020
GRAFISK FORMGIVNING: KICKI AJAX/FRÄULEIN DESIGN
TRYCK: ÄTTA45

OMSLAGSBILD: Sveriges unga akademi hälsar på alumn Alexandre Antonelli, forskningschef på Kew Gardens, herbariet räknas som världens främsta och innehåller cirka sju miljoner bevarade kärnväxtprover som har samlats runt om i världen med start för 170 år sedan.

FOTO DÄR INGET ANNAT ANGES: Sveriges unga akademi

OM SVERIGES UNGA AKADEMI

Sveriges unga akademi är ett oberoende, tvärvetenskapligt forum för ett urval av de mest framstående yngre forskarna i Sverige. Ledamöterna representerar en bredd av vetenskapsområden och lärosäten, vilket möjliggör unika möten och samtal över ämnesgränserna. Akademin verkar för att Sverige ska fortsätta att vara framstående inom forskning och högre utbildning. Det gör vi genom att delta i den forskningspolitiska debatten och samtala med beslutsfattare, driva tvärvetenskapliga projekt, föra ut kunskap om forskning och ett vetenskapligt förhållningssätt i samhället, samt genom att inspirera unga människor att intressera sig för forskning.

Unga akademier finns idag över hela världen, och i Sverige har Sveriges unga akademi utvecklats till en välkänd organisation med ett viktigt uppdrag i att ta till vara unga forskares röst, både inomvetenskapligt och som en positiv, drivande kraft i samhället i stort. Akademin fyller också en viktig funktion för ledamöterna som plattform för nätverkande och idéutbyte, och för att utvecklas som akademiska ledare.

Sveriges unga akademi är öppen för yngre forskare från alla ämnesområden och inval sker årligen utifrån två kriterier: vetenskapliga meriter samt intresse och förmåga att bidra till akademiens verksamhet. För att räknas som yngre forskare bör ledamöterna ha disputerat för maximalt tio år sedan då de väljs in. Ledamotsperioden är fem år, utan möjlighet till omval, vilket innebär att akademien ständigt förnyas och behåller sin vitalitet.

Sveriges unga akademi bildades den 27 maj 2011 på initiativ av Kungl. Vetenskapsakademien, med syftet att bli ett tvärvetenskapligt forum och en forskningspolitisk plattform för yngre forskare i Sverige inom alla vetenskapsområden. Redan då var avsikten att Sveriges unga akademi skulle knoppas av och bli en helt fristående organisation. För att ge en organisatorisk form till akademien instiftades därför Stiftelsen för Sveriges unga akademi den 24 oktober 2013. Sedan starten för nio år sedan har akademien etablerat sig som en viktig röst för nästa generations forskningsledare och som en uppskattad samarbetspartner.

ÅR 9

Det har varit ett annorlunda år för de flesta och även för Sveriges unga akademi. Vi samlar framstående unga forskare från hela landet, även bokstavligt på regelbundna internet. Dessa tvärvetenskapliga akademimöten är en del av akademins kärna. Där lär vi känna varandra och skapar förståelse för varandras ämnesområden och förutsättningar. Där föds projekt och diskuteras forskningspolitiska frågor från olika synvinklar. Det är då vi besöker och lär oss av andra lärosäten och forskningsmiljöer än våra egna. Det var därför med blandade känslor vi fick flytta vårt aprilmöte från Örebro universitet till molnet.

Lyckligtvis hade vi hunnit besöka Handelshögskolan i Stockholm och gjort en studieresa till London. Inspirerande, inte minst att diskutera akademiskt ledarskap – vårt bärande tema under året – tillsammans med rektorer och alumner som nu återfinns på ledande positioner.

Den forskningspolitiska debatten har präglats av forskningspropositionen, där vi bidragit med inspel, debattartiklar och i panelsamtal. Vår hjärtefråga *karriärvägar för yngre forskare* har diskuterats på seminarier på olika lärosäten. Vi gjorde en djupdykning kring meriteringstjänsten biträdande lektorat och har kartlagt dess implementering genom en enkätundersökning. Rapporten släpptes före sommaren och vi hoppas den kan snabba på och förbättra användningen av tjänsten runt om i landet.

Forskarskolan *Forskarmöten* hölls för sjunde gången i ett soligt Fiskebäckskil och på ForskarFredag mötte vi ytterligare ett hundratal ungdomar för att samtala om skillnader mellan vetenskap och allmänt tyckande. En till höjdpunkt var lanseringen av antologin *Ett kalejdoskop av kunskap*, som samlar essäer om våra ledamöters många olika forskningsämnen.

Nu jobbar vi för fullt med en ny bok som porträtterar forskare som barn, riktad till barn i låg- och mellanstadiet.

Akademins nya internationella arbetsgrupp har växt och blivit en självklar del i verksamheten. Pandemin har ytterligare tydliggjort vikten av att forskare samarbetar och delar kunskap och resultat över gränser. Globala samarbeten riktar samtidigt strålkastaren mot det som inte fungerar överallt, som akademisk frihet. I samband med Världsvetenskapsdagen arrangerade vi ett symposium om hur akademisk frihet utmanas i Europa.

Hur gick det då med vårt digitala akademimöte? Jo, de blandade känslorna blev snabbt varma. Ledarskapstemat aktualiserades med diskussion om ledning i kris med Ulrika Årehed Kågström, generalsekreterare för Cancerfonden och en av våra eminenta stiftelsestyrelseledamöter. Mötet blev en välbehövlig energiinjektion, med stort engagemang och idéer som bubblade hos våra ledamöter. Vi tycker oss se ett stort engagemang under krisen även på lärosätena, inte minst genom omställningen till distansundervisning under våren. Det finns en otrolig kraft som släpps fri när ledningen ger mandat och förtroende till forskare och lärare, och administrativa hinder röjs ur vägen. Låt oss hålla fast vid detta även efter pandemin.

Zoommöten i all ära, men nu längtar vi efter att träffa er alla fysiskt igen. Vi hoppas på många tillfällen under kommande verksamhetsår!

Magnus Jonsson
Ordförande
Sveriges unga akademi

Anna Wetterbom
VD
Sveriges unga akademi

VERKSAMHETEN AKADEMIMÖTEN

Kärnan i Sveriges unga akademis verksamhet är akademins möten, tvådagars internat som hålls fyra gånger per år. Akademimöten äger rum på olika platser i landet och ibland utomlands, så att akademien kan möta och samtala med relevanta organisationer och beslutsfattare. Inbjudna gäster och studiebesök ger ledamöterna inblick i och möjlighet att lära känna olika institutioner som bedriver, beslutar och sprider kunskap om forskning.

Under verksamhetsåret har vi haft akademimöten i Stockholm och London. För vårens andra möte fick vi på grund av coronapandemin tänka om och flytta ut på nätet. På mötena diskuterar ledamöterna och fattar beslut om den egna organisationen och verksamheten. Det är också vid dessa tillfällen som nya idéer till aktiviteter kommer upp och tas tillvara, där ledamöterna presenterar sin forskning för varandra, och olika tvärvetenskapliga initiativ äger rum. Akademien utvecklar kontinuerligt mötesformerna för att få en väl avvägd blandning

av aktiviteter och diskussioner. En viktig del under mötena är de gäster som deltar för informella samtal, och Sveriges unga akademi bjuder in tongivande personer från olika delar av samhället.

En bärande del i akademins verksamhet är att vara en konstruktiv och nyskapande kraft, vilket förutsätter att också det inre arbetet präglas av respekt och nyfikenhet inför att utforska olikheter. [VID AKADEMINS SEPTEMBERMÖTE](#) utanför Stockholm ägnade vi därför tid åt gruppövningar för att lära känna varandra och ta fram idéer för året. Inspelet till forskningspropositionen diskuterades en sista gång och förlaget Fri Tanke gästade oss.

[VID DECEMBERMÖTET I LONDON](#) resonerade vi bland annat kring skillnader och likheter mellan ländernas olika forskningssystem. Ett guidat besök på vetenskapsakademien Royal Society (anno 1660) följdes av ett möte med det veten-

skapliga förlaget Springer Nature. Ruth Wilson, Publishing Director välkomnade oss och vi pratade om framtiden för vetenskaplig publicering, bland annat om hur öppen tillgång och sakkunniggranskning påverkas av digitaliseringens möjligheter. Vi besökte också forskningsinstitutionen Kew Gardens där forskningschef och SUA-alumn Alexandre Antonelli berättade om sin syn på akademiskt ledarskap och om Kew Gardens aktiva plats i offentligheten för att bidra med kunskap om biologisk mångfald. Vi fick också se herbariet, ta del av arkivet med brev från Charles Darwin och promenera i den levande samling som trädgården utgör.

I FEBRUARI MÖTTES AKADEMIN I STOCKHOLM på Handelshögskolan, där rektor Lars Strannegård underströk universitetens viktiga roll för ett vetenskaps- och faktabaserat synsätt. Lars berättade om Handelshögskolans vision att bredda studenternas kompetens och ge en bredare bildning. Mötets tema var akademiskt ledarskap. Organisationsforskaren Louise Bringselius från Lunds universitet föreläste om tillitsbaserad styrning inom offentlig verksamhet. Louise

problematiserade att omfattande utvärderingskrav riskerar att tynga ner verksamheten utan att vara till nytta för lärosätenas egentliga uppgift. För att ta ner diskussionen om akademiskt ledarskap från organisations- till individnivå träffade vi också två tidigare rektorer. Göran Sandberg, tidigare rektor för Umeå universitet, poängterade vikten av att våga fatta svåra beslut, även när de kan få konsekvenser för en själv. Göran Bexell, tidigare rektor vid Lunds universitet, betonade att det tar tid att utveckla strategier för att leda ett universitet och att tålamod är en viktig egenskap. Akademin guidades även bland de moderna verk av erkända svenska konstnärer som finns utställda runt om i högskolans lokaler.

APRILMÖTE FRÅN ÖREBRO TILL ZOOM. Det efterlängtrade besöket på Örebro universitet fick skjutas upp på grund av pandemin och aprilmötet genomfördes digitalt. Den vanliga agendan skrotades och ett genomgående tema blev istället kriser, hur organisationer och individer reagerar och kan förbereda sig för det som kommer efter. Ulrika Årehed Kågström berättade om det personliga ledarskapet under

kris och hur kriser kan möjliggöra förändring i en organisation. Även Uppsalaforskarna Giuliano Di Baldassarre och Maria Rusca som studerar samspelet mellan torka, översvämningar och våra samhällen, gästade mötet och berättade om samhällens hantering av storskaliga kriser. Mötet avslutades med vetenskapliga presentationer.

MAJMÖTET då akademins årsdag firas och nya ledamöter välkomnas ställdes in på grund av pandemin.

Under verksamhetsåret 2019/2020 har akademien gästats av:

ALEXANDRE ANTONELLI, professor i biologisk mångfald vid Göteborgs universitet, forskningschef för Kew Gardens i Storbritannien och alumn Sveriges unga akademi.

GÖRAN BEXELL, ordförande LMK-stiftelsen och tidigare rektor vid Lunds universitet.

LOUISE BRINGSILIUS, docent i organisation och ledning (företagsekonomi) vid Lunds universitet.

GIULIANO DI BALDASSARRE, professor vid Institutionen för geovetenskaper, Uppsala universitet.

LESLEY MILES, Chief Strategy Officer, Royal Society .

ALAN PITT, Director of Governance and Fellowship Affairs, Royal Society.

MARIA RUSCA, forskare vid Institutionen för geovetenskaper, Uppsala universitet.

GÖRAN SANDBERG, verkställande ledamot, Knut och Alice Wallenbergs stiftelse, tidigare rektor vid Umeå universitet.

LARS STRANNEGÅRD, rektor Handelshögskolan i Stockholm.

EMMA WOODS, Head of Policy, Wellbeing, Royal Society.

RUTH WILSON, Publishing Director, Nature Research Journals.

ULRIKA ÅREHED KÅGSTRÖM, ledamot stiftelsestyrelsen Sveriges unga akademi, generalsekreterare Cancerfonden, styrelseordförande Dramatiska AB.

VERKSAMHETEN TVÄRVETENSKAPLIGA AKTIVITETER

Många av de största vetenskapliga genombrotten har uppstått när olika discipliner mötts, men i dagens ständigt mer specialiserade forskning blir det allt svårare för experter från skilda fält att komma i kontakt med varandra. Här spelar akademien en viktig roll och tack vare att ledamöterna har sin bas i olika vetenskaper är tvärvetenskapen ständigt närvarande i all vår verksamhet. I akademien möts framstående yngre forskare från alla vetenskapsområden under kreativa former, och samtal som annars inte skulle blivit av uppstår kontinuerligt.

VETENSKAPLIGA PRESENTATIONER

När ledamöterna i Sveriges unga akademi får svara på frågan om vad som är det mest givande med akademien, är ofta deras första svar; att få träffa de andra ledamöterna, eftersom det ger inblick i och ökad kunskap om olika ämnesområden och lärosäten. Ett uppskattat och återkommande inslag vid

akademimötena är därför de vetenskapliga presentationerna där ledamöterna berättar om sin forskning för varandra. Under verksamhetsåret har vi lyssnat till en rad presentationer. Under akademimötet i Stockholm berättade Frida Bender vid Stockholms universitet om sin forskning inom meteorologi, om växthuseffekten och aerosoler. Ronnie Berntsson, Umeå universitet, med sitt forskningsfält inom medicinsk kemi och biofysik, förklarade processer där gener förs över från en bakterie till en annan, vilket har betydelse för antibiotikaresistens. Anna Danielsson, som forskar inom pedagogik vid Uppsala universitet, beskrev under sitt föredrag faktorer som kan påverka bredden av studenter på en utbildning och den kunskap det på sikt resulterar i. Neurovetaren Jens Hjerling Leffler från Karolinska Institutet delade med sig av rykande färiska resultat om hur de använt nya tekniska metoder för att studera hjärnans biologi. Vid mötet i London beskrev Uppsala-fysiologen Mia Phillipson sin forskning om immunförsvaret och

makrofager. Hon berättade hur den etablerade bilden av makrofager som försvansceller länge skymde sikten för att de även har många andra viktiga funktioner. Virginia Langum, litteraturhistoriker vid Umeå universitet föreläste om medicinshistoria och den historiska tilltron till luft- och miljöombyttets läkande kraft. KTH-forskaren Johan Rockberg beskrev processen för att utveckla nya biologiska läkemedel och hur deras forskningsresultat lett till etableringen av ett företag i Sydkorea. När vi gästade Handelshögskolan i Stockholm, berättade spindelforskare Anna Rising vid Sveriges lantbruksuniversitet och Karolinska Institutet om hur de knäckte gåtan med spindelns protein och lyckades framställa konstgjord spindeltråd. Anna Dreber Almenberg från Handelshögskolan talade vid samma möte om kvalitet på forskning och olika tankemässiga fällor som forskare kan gå i när de analyserar sina resultat. Vi fick också höra Christian Ohm, partikelfysiker från KTH gå igenom den

moderna fysiken från big bang till CERN och Atlas-experimentet. Aprilmötet fick vi hålla digitalt. Ledamöterna fick då lyssna när Magnus Jonsson, verksam vid Linköpings universitet, berättade om ljus på nanoskalan och hur man lyckats manipulera partiklar på den för ögat osynliga nivån till exempel för en nanooptisk pincett. Avslutningsvis föreläste KTH-forskaren Gabriel Skantze om talteknologi och hur detta ligger till grund för att träna den talande och interagerande roboten Furhat att klara av turtagning i samtal.

De vetenskapliga presentationerna vid akademimötena är en av akademins mest grundläggande tvärvetenskapliga aktiviteter. Flera ledamöter intygar också att de efterföljande diskussionerna med kollegor från vitt skilda vetenskapsområden ger ett lyft åt den egna forskningen och att nya projektidéer ofta föds då.

VETENSKAPLIGA SALONGER

Akademien har fortsatt med de vetenskapliga salongerna som arrangeras i samarbete med Nina Rehnqvist, kardiolog och tidigare ordförande för Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU). Salongerna hålls i hemmamiljö med ett trettiotal inbjudna gäster. Syftet är att ge utrymme för intellektuella samtal under friare former tillsammans med en bit mat. En salong inleds med kortare presentationer av inbjudna talare och sedan öppnas samtalet upp för alla gäster att delta.

Salongen i oktober behandlade det växande problemet med barnfetma, såväl i Sverige som internationellt, och hur den påverkar barns hälsa idag och deras liv som vuxna. Kvällen inleddes av Paulina Nowicka, professor i kostvetenskap vid Uppsala universitet, som talade om sin forskning kring familjebaserade interventioner vid prevention och behandling av barn i förskoleåldern. Barnläkare Lovisa Sjögren berättade sedan om Region Hallands aktivitetsprogram där överviktiga barn

finner gemenskap och samtidigt får hälsorelaterad kunskap och friskvård. Olika samhällsaktörers roll diskuterades och hur de gemensamt kan bidra till förändring. Vi samtalade också kring medicinska behandlingar, marknadens kraft, sociala aspekter kring mat, fysisk aktivitet, skärmtid och stadsmiljö.

BILDER FRÅN TOPPEN, VÄNSTER TILL HÖGER: Magnus Jonsson modererar frågestunden efter Frida Benders (till höger) vetenskapliga presentation om klimatforskning. | Mia Phillipson håller vetenskaplig presentation om fysiologi, närmare bestämt om immunförsvaret vid Londonmötet. | Johan Rockberg berättar för akademien om sin forskning kring utvecklingen av nya läkemedel.

VERKSAMHETEN FORSKNINGSPOLITIK

Sveriges unga akademi verkar för att Sverige ska vara ett attraktivt land för forskare att arbeta i, med optimala förutsättningar för att bedriva vetenskap med stor genombrottspotential och högre utbildning av god kvalitet. Akademin deltar regelbundet i den forskningspolitiska debatten genom debattartiklar, politiska inspel, seminarier och panelsamtal. Yngre forskare har särskilda möjligheter och utmaningar och vi vill bidra med de erfarenheter och perspektiv som är utmärkande för denna grupp av forskare, den yngre generationen av framstående forskningsledare.

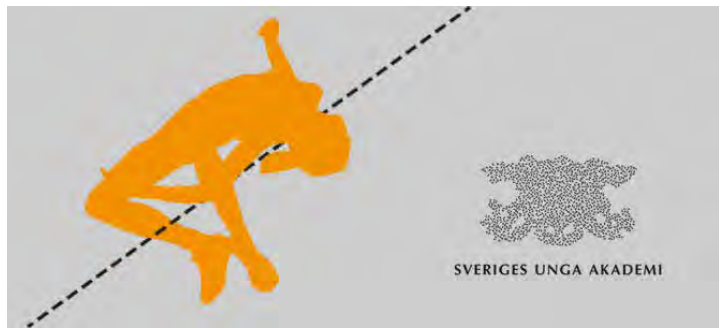
HOW TO SUCCEED AS A RESEARCHER – LÄROSÄTESTURNÉ MED KARRIÄRSEMINARIER

Karriärvägar för yngre forskare är en ständigt aktuell fråga för akademien. I juli 2017 ändrades Högskoleförordningen, och meriteringstjänsten biträdande universitetslektor (BUL), med rätt till prövning för befordran till universitetslektor

och tillsvidareanställning, infördes. Akademin välkomnade förändringen men såg också ett uppenbart behov av att lärosätena nu inför kvalitetsdrivande processer med tydliga kriterier för rekrytering och utvärdering. För att uppmuntra till en fördjupad diskussion om detta på lärosätena har vi fortsatt den turné med karriärseminarier som inleddes 2017. Under verksamhetsåret har vi besökt Södertörns högskola och Stockholms universitet, där rektorer och dekaner deltagit i panelsamtal. Med seminarierna vill vi sätta frågan om karriärvägar för yngre forskare på agendan på alla universitet och högskolor, och uppmana lärosätena att samarbeta nationellt för att införa de biträdande universitetslektoraten på ett enhetligt och långsiktigt hållbart sätt.

KARTLÄGGNING AV BITRÄDANDE UNIVERSITETSLEKTORAT

Karriärvägar är en hjärtefråga för akademien och vi vill bidra till att reformen från 2017 implementeras på ett klokt sätt.

Vi har därför genomfört en kartläggning av hur svenska lärosäten har infört meriteringstjänsten biträdande universitetslektorat (BUL). Syftet är att få en överblick över hur BUL används idag, vilka möjligheter och utmaningar som lärosätena ser, samt att identifiera goda exempel. Vår avsikt är att detta ska ge en god lägesbild, samt att resultatet blir ett användbart underlag för lärosätena i processen att implementera biträdande lektorat som del i ett sammanhållet karriärsystem. Genom att identifiera och sprida goda exempel hoppas vi kunna hjälpa lärosätena på traven. Kartläggningen publicerades i juni.

NÄTVERKSPROGRAM MED RIKSDAGEN

För sjunde gången arrangerade Sveriges unga akademi tillsammans med Sällskapet riksdagsledamöter och forskare (Rifo) ett nätverksprogram där forskare och politiker får möjlighet att ta del av varandras vardag. I nätverksprogrammet paras en riksdagsledamot och en forskare ihop och får följa

varandra under en vanlig arbetsdag på respektive arbetsplats. Genom programmet får forskarna en inblick i politikens villkor och politikerna får en ökad förståelse för den vetenskapliga forskningsprocessen och en inblick i forskarnas vardag. Programmet inleddes under förra verksamhetsåret med två heldagar i riksdagen, och avslutades under hösten med en återsamling av alla deltagare, också denna gång i riksdagen. Vi träffade talmannen (som var en av pionjärerna i det första nätverksprogrammet) och utbildningsutskottets ordförande och samtalade om bland annat akademisk frihet, samt gjorde ett studiebesök på Utbildningsdepartementet för att lära oss mer om hur forskningspolitiken går från ord till handling.

FORSKNINGSPOLITISK SEMINARIESERIE

Tillsammans med fackförbundet Sveriges universitetslärare och forskare (SULF) har vi arrangerat en småskalig seminarierie om forskningspolitik. Ett tjugotal deltagare från ideella sektorn, akademien, politiken och fackförbund har

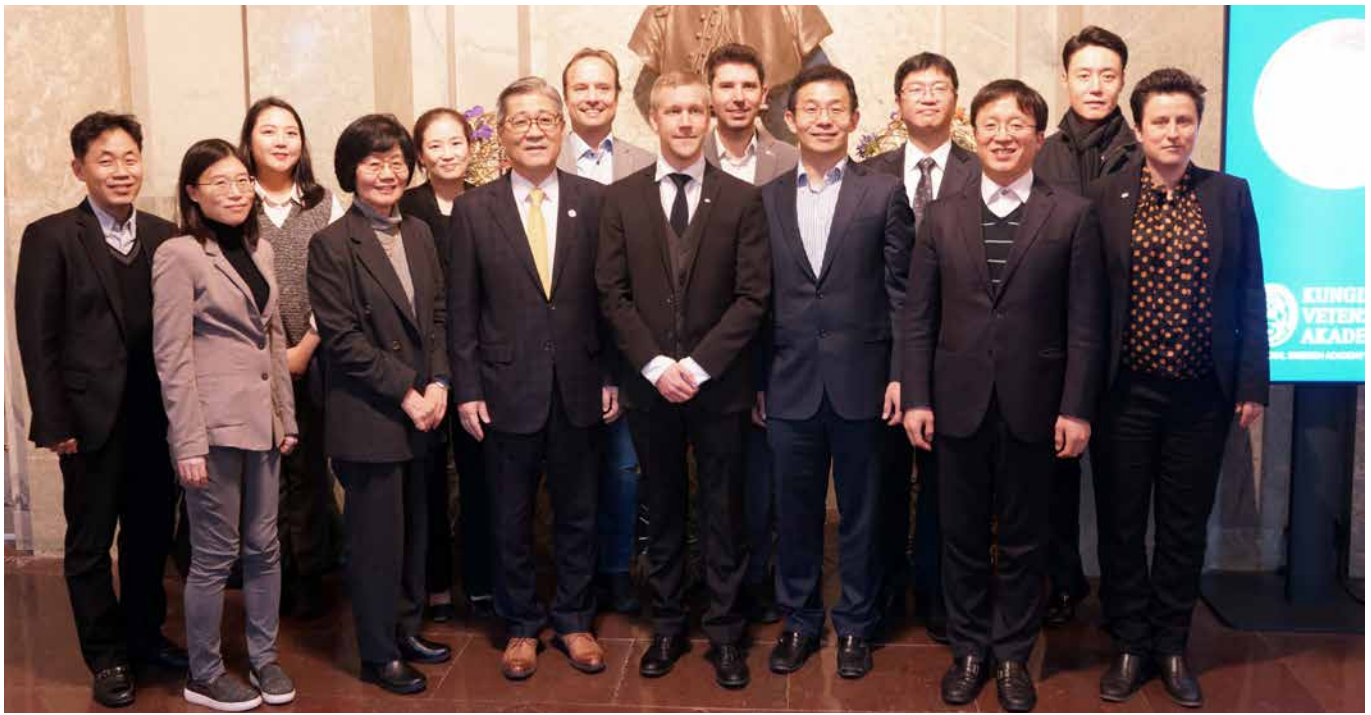
under hösten fått lyssna på och samtala med Christer Sandahl, senior professor i samhälls- och beteendevetenskap vid Karolinska Institutet, om *vad som kännetecknar framgångsrika forskningsmiljöer* och vilken roll som ledarskap och arbetsmiljö spelar för högkvalitativ forskning. SUA-ledamoten Karl Wennberg, professor i företagsekonomi vid Linköpings universitet och forskare vid Handelshögskolan i Stockholm, talade på temat *Innovationsstöd – bu eller bä?* Karl berättade om hur innovation kan stimuleras och betonade vikten av geografisk och social närhet. Målet med seminarierna har varit kompetensutveckling och kunskapsbyggande, men också att erbjuda en arena för nätverkande för forskningspolitiskt intresserade.

FORSKNINGSPOLITISKT INSPEL OCH PÅVERKANSARBETE

Vårt fjärde år presenterar regeringen en forskningspolitisk proposition och år 2020 är det dags igen. Under hösten 2019 lämnade därför många organisationer sina inspel till regeringen med vad som behöver göras för att stärka svensk forskning, så även Sveriges unga akademi. I vårt inspel presenterade vi reformförslag inom fyra nyckelområden för det svenska forskningssystemet – karriärvägar och rekrytering, forskningsfinansiering, akademisk frihet, internationalisering och mobilitet.

Akademien betonade att akademisk frihet är en förutsättning för lärosätenas oberoende roll i ett demokratiskt samhälle och att den behöver stärkas i relation till den politiska makten. Vi anser också att en större andel av statens forskningsfinansiering bör gå till så kallade fria projektbidrag där forskarna utifrån sina erfarenheter och kunskaper identifierar och initierar forskningen.

Under våren har akademien haft personliga möten med de forskningspolitiska talespersonerna för alla riksdagspartier, där vi ytterligare fördjupat oss i frågor som akademien anser har stor betydelse för svensk forskning. Bland många andra viktiga frågor har vi särskilt fokuserat på karriärvägar och ett antal nödvändiga förändringar i högskoleförordningen. Akademien anser att tidsgränsen för att söka biträdande lektorat ska förlängas från dagens fem år upp till sju år efter avlagd doktorsexamen. För att förbättra förutsättningarna för kliniska forskare måste också klinisk tjänstgöring räknas som avräkningsbar tid vid ansökan om biträdande lektorat, och det måste bli möjligt att förena klinisk tjänstgöring med biträdande lektorat inom ramen för kombinationstjänster. Det forskningspolitiska inspelet har också resulterat i ett flertal publicerade debattartiklar och omnämmanden i medier under året. Ledamöter har även bjudits in för att delta i paneldebatter och offentliga samtal.

VERKSAMHETEN INTERNATIONELLT

Unga akademier startas över hela världen och det brukar refereras till som "The Young Academy Movement". Den första unga akademien, Die Junge Akademie, bildades i Tyskland år 2000 och idag finns det närmare 40 unga akademier runt om i världen, inklusive den världsomspännande Global Young Academy. Sveriges unga akademi har sedan start varit en stark kraft i den internationella samverkan och fortsätter att bidra i det internationella samarbetet. Internationalisering har också blivit en allt viktigare fråga även på hemmaplan och även här är Sveriges unga akademi aktiv.

KRYMPANDE AKADEMISK FRIHET I EUROPA UPPMÄRKSAMMAD

I samband med Världsvetenskapsdagen, som uppmärksammas varje år den 10 november, genomförde akademien ett symposium i Göteborg under namnet *Academic Freedom in Troubled Times*. Akademisk frihet minskar som en del i

en pågående trend med ökad populism och politiskt tryck. Symposiet var ett samarrangemang med centret Varieties of Democracy (V-Dem) vid Göteborgs universitet och flera svenska akademiers gemensamma kommitté för mänskliga rättigheter. Forskare med erfarenhet av problematiken, både från Sverige och andra länder i Europa, rapporterade om situationen. Det var tydligt att några forskningsområden och länder känner av ett större tryck än andra. Detta bekräftades när SUA-alumn Staffan Lindberg, föreståndare för V-Dem, presenterade centrets forskning om hur forskares situation påverkas av hur demokratin utvecklas i världen. Han visade att den demokratiska utvecklingen i världen är negativ och att det även inverkar på den akademiska friheten. Representanter för universiteten i Göteborg och Stockholm berättade om sitt deltagande i nätverket Scholars at Risk, där hotade forskare erbjuds att arbeta vid ett lärosäte i ett annat land under en tid. Talarna var överens om att hoten mot akademisk frihet berör många delar av samhället och kan

sågas utgöra en allmän angelägenhet. Sverige kan bli bättre på att värna den akademiska friheten, både på hemmaplan och internationellt.

UPPROP FÖR JÄMSTÄLLDHET TILLSAMMANS MED UNGA AKADEMIER I NORDEN OCH BALTIKUM

Under förra verksamhetsåret stod Sveriges unga akademi värd för ett nordiskt-baltiskt möte med våra systerakademier. Mötet ledde till en kraftsamling kring jämställdhetsfrågor vilket resulterade i ett gemensamt upprop för ökad jämställdhet. Uppropet skrevs under av sju unga akademier i Norden och Baltikum och publicerades samtidigt i alla länderna i augusti. Uppropet innehöll ett antal konkreta förslag kring rekrytering och karriärvägar, forskningsfinansiering, ledarskap, arbetsmiljö, mobilitet, vetenskaplig publicering och konferenser. Initiativet rönt stor uppmärksamhet.

INTERNATIONELLA MÖTEN MED UNGA AKADEMIER

Sveriges unga akademi var representerad i oktober när den lankesiska unga akademien var värd för en internationell workshop i Sri Lankas huvudstad Colombo. Temat var att främja forskningens genomslag i samhället. I november hade så det treåriga samarbetsprojektet MIRAI, vars syfte är att förena svenska och japanska universitet genom forskning, utbildning och innovation, en avslutningskonferens i Uppsala. Ledamöter från de unga akademierna i Japan och Sverige deltog i sammankomsten och vi höll tillsammans i sessionen *Young academies – catalysts in the research ecosystem* som fokuserade på mobilitet och internationalisering. Akademien deltog också i en novemberworkshop i Helsingfors om innovativa metoder för interaktion mellan forskare och beslutsfattare. Arrangör var SAPEA, en sammanslutning med över 100 akademier och vetenskapliga sällskap och del av the European Commissions Scientific Advice Mechanism.

BILDER FRÅN TOPPEN, VÄNSTER TILL HÖGER: David Brax vid symposiet för akademisk frihet på Världsvetenskapsdagen. | Kazuyoshi Nishijima i mitten får möjlighet att titta in i sessionssalen på Kungl. Vetenskapsakademien tillsammans med från vänster Johan Rockberg, Ewa Machotka, Frida Bender och Jonas Olofsson. | Panel vid konferens arrangerad av den unga akademien i Sri Lanka. Från vänster: Jennifer Sjöland, Nandadasa Narayana, Chamindri Witharana, Lienhard Schmitz. FOTO: ©Fos Media | Gemensamt upprop för jämställdhet gjordes med de unga akademierna i Norden och Baltikum.

Vid workshopen delade vi med oss av de lyckade erfarenheterna av vårt nätverksprogram för forskare och riksdagsledamöter. Strax innan jul fick akademien också nöjet att anordna ett bilateralt symposium tillsammans med Y-KAST – den unga akademien i Sydkorea. Efter ett inledande besök på Nobelmuseet diskuterade vi bland annat akademiskt ledarskap och hur FN:s globala mål påverkar forskning och högre utbildning inom olika ämnesområden.

INSPIRING FUTURE WOMEN IN SCIENCE

I samband med internationella kvinnodagen i mars medverkade akademien i ett seminarium som Franska Institutet och franska ambassaden anordnade för att inspirera unga kvinnor att satsa på en forskarkarriär. En panel med kvinnliga förebilder delade sina personliga erfarenheter och karriärråd. Panelen samtalade sen med deltagarna under ett kaffe- och croissantmingel som avrundade seminariet.

BILDER FRÅN TOPPEN, VÄNSTER TILL HÖGER: Ledamöter från den unga akademien i Sydkorea (Y-kast) och Sveriges unga akademi under sitt bilaterala symposium. | Vi besökte Nobelmuseet tillsammans med Y-KAST. | Ewa Machotka presenterar Kazuyoshi Nishijima från Japans unga akademien i samband med MIRAI. I bakgrunden ledamöterna Hanne Fjelde och Jonas Olofsson. | VD Anna Wetterbom berättar om Sveriges unga akademi i samband med SAPEA. | Mingel efter frukostseminariet Inspiring Future Women in Science, andra person från höger, keynote Professor Christine Petit, Collège de France och längst till höger Sandrine Testaz, fransk vetenskaplig attaché.

VERKSAMHETEN UTÅTRIKTAD VERKSAMHET

En angelägen fråga för akademien är att öka intresset för vetenskap och forskning hos barn och unga, och i samhället i stort. Vi vill visa hur givande en forskarkarriär kan vara och vilka unika möjligheter det innebär. Vi vill också skapa förståelse för betydelsen av ett vetenskapligt förhållningssätt och delta i samtal om vetenskapens senaste rön och vad de innebär för samhället och människor. Här är det personliga mötet viktigt.

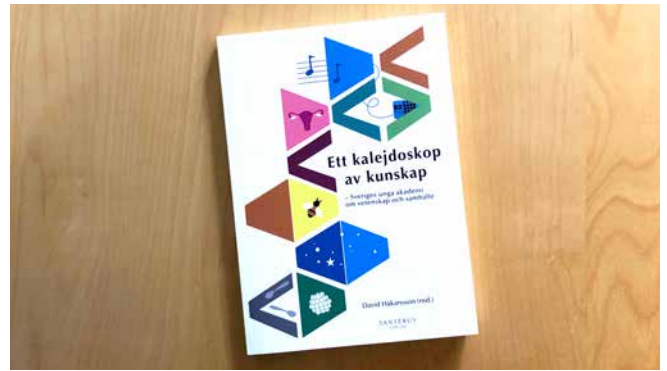
FORSKARMÖTEN

Forskarmöten är vår sommarforskarskola för gymnasieungdomar. Under tre dagar i augusti får ett tjugotal ungdomar bo på forskningsstationen i Fiskebäckskil med ledamöter ur akademien som lärare. Med mötena vill vi ge en bred bild av olika ämnen och frågeställningar som kan beforskas, vilket är unikt jämfört med andra liknande arrangemang som vanligen har fokus på naturvetenskap. Genom det personliga mötet mellan gymnasister och forskare vill vi förmedla hur

roligt och givande forskning är och inspirera ungdomarna att satsa på forskning som yrke. Vår ambition är att utmana den stereotypa bilden av forskare och visa att det finns flera vägar till en forskarkarriär.

VETENSKAPSSPELET EXPEDITION MUNDUS

I vetenskapsspelet *Expedition Mundus*, utvecklat av den unga akademien i Nederländerna, får deltagarna utforska den fiktiva planeten Mundus och söka kunskap om dess ekosystem, språk och talsystem för att sedan lösa olika problem. Akademien använder ofta Expedition Mundus i möten med skolungdomar eftersom spelet fungerar bra för att illustrera hur forskningsprocessen med vetenskaplig metod och publicering fungerar. Spelet är också en bra ingång till att diskutera hur deltagarnas upplevelser av spelet kan jämföras med en forskares vardag. Vid *ForskarFredag*, ett arrangemang som genomförs över hela Europa sista fredagen i september, spelade vi Expedition Mundus med skolklasser i Borlänge,

Falköping, Lund, Stockholm och Umeå. Vi spelade också på Lise Meitner-dagarna i Stockholm och vid besök i gymnasieskolor och på olika science center.

UTSTÄLLNINGEN UNGA FORSKARE

Att vara förebilder för studenter och unga med intresse för forskning är viktigt för oss och vi är därför glada över samarbetet med organisationen Unga Forskare. De arrangerar varje år utställningar runt om landet där gymnasieelever tävlar med forskningsprojekt. I samband med finalen i mars, som i år genomfördes digitalt, deltog flera akademiledamöter i juryn.

A BETTER TOMORROW KORTFILMSFESTIVAL ♥ FORSKARSAMTAL

Att använda film som ingång till samtal om vetenskap fungerar bra och under året har vi fortsatt samarbetet med LadyBug Festival. Tillsammans har vi deltagit i en kortfilmsfestival med olika aktiviteter på temat *A better tomorrow*.

Under höstens kortfilmsfestival i Uppsala presenterade och samtalande vår forskarpanel med publiken kring fyra kortfilmer om musikens betydelse, ångest, rädsla och demokrati. En filmvetare från Stockholms universitet bidrog också med kunskap om film som medel för att skildra en berättelse eller föra fram ett budskap. Målgruppen var gymnasie- och högstadieungdomar. Inför Barn- och ungdomsfestivalen (BUFF) i Malmö utlyste vi för andra gången en kortfilmstävling där barn och ungdomar fick skicka in bidrag på temat *En bättre morgondag*. Segrade gjorde kortfilmen *Pathways*, som skapades av bland andra 19-åriga Maya Åkeson Rayner (regi) under *International Youth Media Summit* i Nepal 2019. Filmen skildrar två barndomsvänner som skiljs åt och växer upp med olika slags utsatthet. Visning av filmen och prisutdelning skulle ha skett på BUFF i mars men är nu flyttad till september.

NY BOK! ETT KALEJDOSKOP AV KUNSKAP

Ett projekt vi arbetat med under flera år och som vi äntligen fick dela med oss av var antologin *Ett kalejdoskop av kunskap – Sveriges unga akademi om vetenskap och samhälle*. I boken skriver akademins ledamöter populärvetenskapligt om sin forskning och dess plats i samhället. I sann tvärvetenskaplig anda behandlar kapitlen allt från utmaningarna med IT-säkerhet och svåröverskådliga digitala nätverk, till det konstvetenskapliga kapitlet *Vad kan en bild göra?* Andra texter handlar om artificiell spindeltråd *Imse vimse – men vem ska spinna tråden?* och om en vulkanforskarens arbete: *Om att stå på magmakammarens topp*. Akademin samarbetade med en illustratör som bidrog med bildtolkningar till samtliga kapitlen.

BOKEN BESÖKER BOKMÄSSAN

Antologin *Ett kalejdoskop av kunskap* presenterades högtidligt på bokmässan i Göteborg i september. Bokens redaktör David Håkansson och några av författarna samtalade i en panel om sina texter och arbetet med boken. De peppade också publiken att våga läsa om olika forskningsfält, särskilt när de ligger utanför ens bekvämlighetszon och man inte förstår allt med en gång. Det är då de oväntade kunskaperna kommer.

BILDER FRÅN TOPPEN, VÄNSTER TILL HÖGER: Spelarna klurar på en fråga i Expedition Mundus. Bakre raden: Fabian, Emmeli, Daniel och Olle, i förgrunden: Lovisa, Raghda, Novin och Mustafa. Vetenskapsspelet Expedition Mundus går ut på att med hjälp av vetenskaplig metod utforska en ny värld – Mundus. | Alumn Helena Sandberg och ledamot Pontus Nordenfelt på ForskarFredag i Lund. | Kortfilmsfestival i Uppsala. Från vänster: Sigrid Hadenius (bakre), Janna Gottwald, Aase Högfeltd, Robert Lagerström och Palle Dahlstedt.

VERKSAMHETEN INTERAKTIONER OCH SAMARBETEN

Sveriges unga akademis ordförande, ledamöter och VD har också representerat organisationen i flera andra sammanhang. Listade i kronologisk ordning:

UTDELNING AV HOLBERGPRISET & NILS KLIMPRISET,
Bergen, Norge, juni 2019.

SINO – SWEDISH TOP SCIENTIST FORUM,
Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien, Stockholm, juni 2019.

NOVARE YOUTH ACADEMY, Stockholm, juli 2019.

ÅRSMÖTE WALLENBERG ACADEMY FELLOWS,
Kungl. Vetenskapsakademien, Stockholm, september 2019.

**VETENSKAPSRÅDETS DIALOGMÖTE OM FORSKNINGS-
UTVÄRDERING,** Stockholm, september 2019.

**STOCKHOLMS UNIVERSITETS INSTALLATIONS- OCH
PROMOTIONSHÖGTID,** Stockholm, september 2019.

JUBILEUMSSYMPIOSIUM LÖNTAGARFONDSSTIFTELSENA 25 ÅR,
Stockholm, oktober 2019.

KUNGL. INGENJÖRSVETENSKAPSAKADEMIENS HÖGTIDSDAG,
Stockholm, oktober 2019.

ÅRSMIDDAG LMK-STIFTELSEN, Lund, oktober 2019.

HUMTANK 5-ÅRS JUBILEUM, Stockholm, november 2019.

FORMAS FRUKOSTSAMTAL OM FORSKNINGSPOLITIK,
Stockholm, november 2019.

VETENSKAPSRÅDETS FORSKNINGSPOLITISKA DAG,
Stockholm, november 2019.

2019 EU-US FRONTIERS OF ENGINEERING SYMPOSIUM,
Stockholm, november 2019.

**STOCKHOLM INTERNATIONAL YOUTH SCIENCE SYMPOSIUM
(SIYSS),** Stockholm, december 2019.

NOBELMOTTAGNING, Storbritanniens ambassad,
Stockholm, december 2019.

NOBELPRISUTDELNING OCH BANKETT,
Stockholm, december 2019.

CANCERFONDENS FORSKNINGSMINGEL,
Stockholm, december 2019.

SCIENCE & SCILIFELAB PRIZE BANQUET,
Stockholm, december 2019.

SVERIGES UNGA AKADEMIS GLÖGGMINGEL tillsammans med **UNGA TANKAR OM MUSIK (UTOM)**, organisationer och personer som akademierna samarbetar med bjöds in till glöggmingel och nätverkande, Kungl. Musikaliska akademien, Stockholm, december 2019.

FORSKNINGSPOLITISK HEARING UTBILDNINGSPOLITISKA UTSKOTTET,
Stockholm, januari 2020.

AKADEMISK HÖGTID SÖDERTÖRNS HÖGSKOLA,
Huddinge, februari 2020.

FORMAS KONFERENS: Agenda 2030 – Hållbar omställning på vetenskaplig grund, digitalt, maj 2020.

AKADEMIERNAS KOMMITTÉ FÖR MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER, deltar i kommitténs löpande arbete.

KUNGL. VETENSKAPSAKADEMIENS KOMMITTÉ FÖR FORSKNINGSPOLITISKA FRÅGOR, deltar i kommitténs löpande arbete.

KUNGL. VETENSKAPSAKADEMIENS KOMMITTÉ FÖR INTERNATIONELLA FRÅGOR, deltar i kommitténs löpande arbete.

FORSKARGLÄDJE, löpande samarbete med Nobelmuseet där ledamöter samtalar digitalt med skolklasser och svarar på frågor om forskning och om att vara forskare.

VERKSAMHETEN 2019–2020 I BILDER

Tid	Linje	Destination	Ställe	Beskrivning
09:05	7	Arlanda Airport	7	Flixbus Ny tid 09:35
09:30	8	EkmanResor	8	Dei nya Stockholm- Södra delen
09:30	2	Arlanda Airport	2	Flygbussarna
09:30	10	Almäsa/158676	10	Sveriges unga akademi
09:40	2	Arlanda Airport	2	Flygbussarna
09:40	3	Bromma Airport	3	Flygbussarna
09:45	9	Göteborg	9	Baskyori / Nettibus via Jönköping
09:50	2	Arlanda Airport	2	Flygbussarna

BILDER FRÅN TOPPEN, VÄNSTER TILL HÖGER: Magnus Jonsson, VD Anna Wetterbom, Tove Fall, Steffi Burchardt, Jonas Olofsson och alumna Ericka Johnson i digitalt möte med talman Andreas Norlén. | Sveriges unga akademis inhyrda buss fick en alldeles egen gate. | Sanna Koskiniemi, vice ordf. kommenterar offentliggörandet av 2019 års Nobelpris i kemi i SVT. | Hanna Isaksson i videoklipp för akademien. | På väg till historisk guidning i Fiskebäckskil under Forskarmöten. Längst fram Josefin Larsson och Katarina Wadstein MacLeod.

BILDER FRÅN TOPPEN, VÄNSTER TILL HÖGER: Vetenskapliga presentationer med dryck och snacks vid septembremötet. | Forskningspolitiska beredningsgruppen sammanträder. | Philippe Tassin, fysiker och klarinettist spanar in konsten på Handelshögskolan i Stockholm. | Jonas Olofsson på trappan till Royal Society. | Josefin Larsson, Philippe Tassin, Ronnie Berntsson och Karl Wennberg grupperarbetar.

BILDER FRÅN TOPPEN, VÄNSTER TILL HÖGER: Ledamöter Anna Rising, Sanna Koskineimi och Josefin Larsson leder spelomgång av Expedition Mundus. | På tur i Kew Gardens under Londonbesöket. | Ordförande Magnus Jonsson tar plats på tronen under akademimötet i Stockholm. | Mia Phillipson visar upp resultatet av grupparbete om Sveriges unga akademi. Bakom från vänster: Anna Danielsson, Stefan Engblom, Anna Wetterbom och Helena Rosik. | Guidning till det estetiskt genomarbetade Heckscher-Ohlin rummet, fakultetslounge på Handelshögskolan i Stockholm, med konst av bla. Jens Fänge och Charlotte Gyllenhammar, ljuskrona av Lindsey Adelman. | Christian Ohm kommenterar offentliggörandet av fysikpriset 2019 i SVT:s Nobelstudio.

BILDER FRÅN TOPPEN, VÄNSTER TILL HÖGER: Akademiledningen 2019–2020. | Max Låke, Unga tankar om musik och VD Anna Wetterbom hälsar gästerna välkomna på det gemensamma glöggminglet. | Katarina Macleod, David Håkansson och Robert Lagerström i Forskarkiosken under Bokmässan i Göteborg. | Kan inte ledamöterna komma på möte och få mötesgodiset till kaffet så får mötesgodiset åka med posten till ledamöterna. | Johan Rockberg kommenterar kemipriset i SVT:s Nobelstudio. | Stockholms universitets rektor Astrid Söderbergh Widding i samband med SUA:s karriärseminarium på lärosätet. FOTO: Per Larsson/Stockholms universitet

ALUMNIVERKSAMHET

Då Sveriges unga akademi har funnits sedan 2011 har nu flera generationer ledamöter hunnit bli alumner. Vi är angelägna om att behålla alumnerna i akademins nätverk och att de själva behåller kontakten sinsemellan.

Under verksamhetsåret har alumner deltagit i flera aktiviteter som genomförts på olika orter, bland annat som spelledare när akademien spelat Expedition Mundus med barn och unga.

VERKSAMHETEN AKADEMIN I MEDIERNA

Sveriges unga akademi har under verksamhetsåret deltagit i samhällsdebatten genom att publicera debattartiklar och uttala sig i olika medier. Några av våra aktiviteter uppmärksammas också i medierna. I egen regi har vi publicerat den tvärvetenskapliga Akadempodden där ledamöter samtalar om olika ämnen.

Stort engagemang i Strutens remissrunda, juli 2019, akademins inspel lyfts, *Universitetslärares*.

Inför åtgärder för att locka kvinnor till akademien, augusti 2019, nyhet om gemensamt jämställdhetsuttalande, *Omni*.

Trots ansatser för att rekrytera och behålla fler kvinnor inom den högre utbildningen kvarstår problemet med stora könsskillnader, augusti 2019, nyhet om gemensamt jämställdhetsuttalande, *Fokus*.

De yngre akademierna i Norden och Baltikum går i bresjen för likestilling, augusti 2019, nyhet om gemensamt jämställdhetsuttalande med unga akademier i Norden och Baltikum, *Uniforum, Universitetet i Oslo*.

Unga forskare: Stärkt jämställdhet ett måste, augusti 2019, debattartikel, *Svenska Dagbladet*.

Sommarforskarskola på Kristineberg, augusti 2019, reportage om akademins sommarforskarskola Forskarmöten, *Lysekilsposten*.

Kronans låga värde drabbar forskningens infrastruktur, november 2019, vice ordförande uttalar sig i Vetenskapsrådets nättidning *Curie*.

SULF vill skydda högre utbildning i grundlagen, november 2019, akademins inspel till forskningspropositionen lyfts, *Universitetslärares*.

Norrköpingsforskare ledare i att leda ström i växter, november 2019, For Women in Science-pristagare utsedd av akademien uppmärksammas, *Universitetslärares*.

Forskare hinner inte meritera sig på fem år, november 2019, debattartikel i Vetenskapsrådets nättidning *Curie*.

Redo att utforma forskningspolitik, december 2019, akademins inspel till forskningspropositionen lyfts i samband med intervju med forskningsministern, *Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademiens webbplats*.

Doktorander hamnar i vakuum mellan examen och anställning, december 2019, debattartikel, *Universitetslärares*.

Kvalitet ska vara ledstjärnan för svensk forskning, januari 2020, debattartikel, Vetenskapsrådets nättidning *Curie*.

Kortfilmspris till Maya Åkeson Rayner, februari 2020, nyhet om akademins kortfilmstävling, *Trelleborgs Allehanda*.

Karolinska Institutet vill ändra lagen för att pröva doktorander, februari 2020, ledamot kommenterar i *Universitetslärares*.

Viktigt med öppenhet i rekryteringsprocesser, februari 2020, nyhet om akademins karriärseminarium, *Stockholms universitets webbplats*.

Hon hjälper unga forskare att göra skillnad, mars 2020, intervju med akademins VD, Vetenskapsrådets nättidning *Curie*.

Kliniskt aktiva forskare har en viktig roll, mars 2020, debattartikel, *Dagens Medicin*.

Fortsätt att lita på oss, maj 2020, debattartikel, Vetenskapsrådets nättidning *Curie*.

Stor variation i hur lärosäten använder biträdande lektorat, juni 2020, ledamot kommenterar i *Universitetsläraren*.

Akademins ledamöter och alumner kommenterade offentliggörandena av Nobelprisen i fysik respektive kemi 2019 i SVT:s *Nobelstudio* ledd av Victoria Dyring.

Ledamöter har också medverkat regelbundet i radio och TV som experter, bland annat i samband med pandemin, och för att berätta om sin forskning och kommentera nya vetenskapliga rön, till exempel i *Aftonbladet*, *Expressen*, *Sveriges Radio* och *SVT*.

Akademien använder Twitter, Facebook och LinkedIn. De aktiviteter som genererat mest engagemang i sociala medier under året är inspelet till forskningspropositionen, det gemensamma uppropet för jämställdhet som gjordes med de unga akademierna i Norden och Baltikum, samt världsvetenskapsdagssymposiet om akademisk frihet.

Sveriges unga akademi har under verksamhetsåret publicerat avsnitt av den tvärvetenskapliga *Akademipodden*. Avsnitten har bland annat handlat om vägen till yrket som forskare med ungdomar på sommarforskarskolan, om forskningskommunikation och om att ställa om till distansundervisning och digitala samarbeten med anledning av pandemin, samt om träning.

DEBATT

”Kliniskt aktiva forskare har en viktig roll”

Debatten om högskolan

Unga forskare: Stärkt jämställdhet ett måste

Längst till höger Maria Teije och Sebastian Westenhoff som är två av undertecknarna till debattartikeln. Foto: Erik Thor/Sveriges unga akademi

MITT I FORSKNINGEN

Curie

Curie – en tidning från Vetenskapsrådet

NYHETER | DEBATT | KRÖNIKER | GÄSTBLOGGAR

DEBATT

2020-01-22 Sveriges unga akademi

Kvalitet ska vara ledstjärnan för svensk forskning

Sommarforsarskola på Kristineberg

Sommarforsarskolan arrangeras av Sveriges unga akademi och vänder sig till ungdomar som ska börja tredje året i gymnasiet. Under tre dagar får ungdomarna träffa ett gäng yngre framstående forskare inom olika fält för att få en inblick i forskningen och på så sätt ta ställning till om detta kan vara en tänkbar yrkesväg för dem.

Det är sjunde året som sommarforsarskolan hålls på Kristineberg Marina Resor och badhotell i Kristineberg. I år ska 27 ungdomar träffa Josefin Larsson, utbildnings- och projektledare för Forskarmöten, Stefan Engblom, forskare inom beräkningsteknik, Anna Räsing som forskat om och utvecklat artificiell intelligens, Gustaf Edgren som är läkare och medicin, och Leo Lindahl som är läkare och forskare på Ektorsvårdska Örhälsan i Karlskrona. Han är intresserad av medicin och vill bli läkare, men tycker också att fysik är väldigt kul.

Jag kommer till två fysik- och matematikföreläsningar med en av de som är läkare. Det har varit helt underbart och väldigt lärorikt så här länge. Jag ska fortsätta med mitt gymnasiearbete efter sommarlovet, men jag har redan bestämt mig för att gå till fysik med efter och väntar. Vissa saker kan jag inte göra i skolan eftersom skolan inte överstiger föräntande. Här har jag träffat forskare som publicerat i Nature och som har fått internationella priser och jag har kommit ihåg flera saker som jag ska göra för att bli läkare och fysiker. Jag ska också gå på konferens och träffa andra som har samma intresse.

Frå: Josefina Larsson är utbildnings- och projektledare för Forskarmöten. Sebastian Westenhoff forskare om biologisk fysik. Sara Sjöberg, Gustaf Edgren och Leo Lindahl.

Leo vill bli läkare - och fysik

Frå: Leo Lindahl är läkare och forskare på Ektorsvårdska Örhälsan i Karlskrona. Han är intresserad av medicin och vill bli läkare, men tycker också att fysik är väldigt kul.

Jag kommer till två fysik- och matematikföreläsningar med en av de som är läkare. Det har varit helt underbart och väldigt lärorikt så här länge. Jag ska fortsätta med mitt gymnasiearbete efter sommarlovet, men jag har redan bestämt mig för att gå till fysik med efter och väntar. Vissa saker kan jag inte göra i skolan eftersom skolan inte överstiger föräntande. Här har jag träffat forskare som publicerat i Nature och som har fått internationella priser och jag har kommit ihåg flera saker som jag ska göra för att bli läkare och fysiker. Jag ska också gå på konferens och träffa andra som har samma intresse.

BILDER FRÅN TOPPEN, VÄNSTER TILL HÖGER: AkademiPodden med Frida Bender, Johan Rockberg och gäst Johan Lindahl pr-konsult med inriktning på forskningssektorn från Westanders. | Ordf. Magnus Jonsson kommenterar fysikpriset i SVT-studion. | Debattartikel i Svenska Dagbladet i samband med det nordisk-baltiska gemensamma uppdraget för ökad jämställdhet. | AkademiPodden om träning och forskning med Christian Ohm, Steffi Burchard och Jonas Olofsson, moderat Annika Moberg. | Gustaf Edgren, Leen och Sajjad medverkar i AkademiPodden på Forskarmöten. | SUA debatterar inför forskningspropositionen. | Lysekilsposten rapporterar från Forskarmöten. TEXT OCH FOTO: Margareta Anderberg

FRIDA BENDER
Docent, meteorologi,
 Stockholms universitet
frida.bender@misu.su.se
 2019–2024

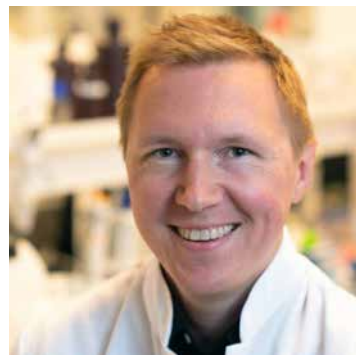
LEDAMÖTER 2019–2020

Till följd av pandemin senarelades årets inval och de nya ledamöterna saknas därför här. De presenteras istället i årsberättelsen nästa år.

RONNIE BERTSSON
Docent, medicinsk kemi,
 Umeå universitet
ronnie.berntsson@umu.se
 2019–2024

PETTER BRODIN
Docent, immunologi,
 Karolinska Institutet
petter.brodin@ki.se
 2019–2024

STEFFI BURCHARDT
Docent och
universitetslektor, geologi,
 Uppsala universitet
steffi.burchardt@geo.uu.se
 2016–2021

ANNA T. DANIELSSON
Professor, didaktik,
 Uppsala universitet
anna.danielsson@edu.uu.se
 2019–2024

ANNA DREBER ALMENBERG
Professor, nationalekonomi,
 Handelshögskolan i
 Stockholm
anna.dreber@hhs.se
 2016–2021

GUSTAF EDGREN
Docent, epidemiologi,
 Karolinska Institutet
gustaf.edgren@ki.se
 2017–2022

STEFAN ENGBLOM
Docent, beräkningsvetenskap,
 Uppsala universitet
stefane@it.uu.se
 2016–2021

TOVE FALL
Professor, epidemiologi,
 Uppsala universitet
tove.fall@medsci.uu.se
 2018–2023

HANNE FJELDE
Docent,
freds- och konfliktvetenskap,
 Uppsala universitet
hanne.fjelde@pcr.uu.se
 2018–2023

HANNA ISAKSSON
Professor,
biomedicinsk teknik,
 Lunds universitet
hanna.isaksson@bme.lth.se
 2018–2023

JENS HJERLING LEFFLER
Forskargrupsledare,
neurovetenskap,
 Karolinska Institutet
jens.hjerling-leffler@ki.se
 2015–2020

MAGNUS JONSSON
Docent, organisk elektronik,
 Linköpings universitet
magnus.jonsson@liu.se
 2015–2020

SANNA KOSKINIEMI
Lektor, mikrobiologi,
 Uppsala universitet
sanna.koskiniemi@icm.uu.se
 2016–2021

ROBERT LAGERSTRÖM
Docent och lektor,
systemarkitektur och
IT-säkerhet,
 Kungliga Tekniska högskolan
robertl@kth.se
 2016–2021

RIKARD LANDBERG
Professor,
livsmedelsvetenskap,
 Chalmers tekniska högskola
rikard.landberg@chalmers.se
 2018–2023

VIRGINIA LANGUM
Docent, engelsk litteratur,
 Umeå universitet
virginia.langum@umu.se
 2015–2020

JOSEFIN LARSSON
Docent, astronomi,
 Kungliga Tekniska högskolan
josla@kth.se
 2017–2022

MARTIN LEIJNSE
Docent, fysik,
 Lunds universitet
martin.leijnse@ftf.lth.se
 2016–2021

MIA LIINASON
Professor,
genusvetenskap,
 Göteborgs universitet
mia.liinason@gu.se
 2018–2023

MATTIAS LUNDBERG
Professor, musikkvetenskap,
 Uppsala universitet
mattias.lundberg@musik.uu.se
 2015–2020

EWA MACHOTKA
Docent, konst och visuell
kultur i Japan,
 Stockholms universitet
ewa.machotka@su.se
 2019–2024

ARYO MAKKO
Professor, historia,
 Stockholms universitet
aryo.makko@historia.su.se
 2017–2022

PONTUS NORDENFELT
Bitr. universitetslektor och
docent, infektionsbiologi,
 Lunds universitet
pontus.nordenfelt@med.lu.se
 2018–2023

JAKOB NORDSTRÖM
Professor, datavetenskap,
 Lunds universitet och *lektor,*
 Köpenhamns universitet
jakob.nordstrom@cs.lth.se
 2018–2023

CHRISTIAN OHM
Forskare, experimentell
partikelfysik,
 Kungliga Tekniska Högskolan
chohm@kth.se
 2019–2024

JONAS OLOFSSON
Professor, psykologi,
 Stockholms universitet
jonas.olofsson@psychology.su.se
 2015–2020

MIA PHILLIPSON
Professor, fysiologi,
 Uppsala universitet
mia.phillipson@mcb.uu.se
 2015–2020

ANNA RISING
Professor, veterinärmedicinsk
biokemi, Sveriges lantbruks-
universitet och forskare,
 Karolinska Institutet
anna.rising@slu.se
 2015–2020

JOHAN ROCKBERG
*Docent och universitetslektor,
 antikroppsteknologi och
 riktad evolution,*
 Kungliga Tekniska högskolan
johan.rockberg@biotech.kth.se
 2019–2024

JOHANNA ROSÉN
Professor, tunnfilmfysik,
 Linköpings universitet
johanna.rosen@liu.se
 2017–2022

GABRIEL SKANTZE
Professor, talteknologi,
 Kungliga Tekniska högskolan
gabriel@speech.kth.se
 2015–2020

YLVA SÖDERFELDT
*Docent,
 idé- och lärdoms historia,*
 Uppsala universitet
ylva.soderfeldt@idehist.uu.se
 2019–2024

PHILIPPE TASSIN
Docent, fysik,
 Chalmers tekniska högskola
philippe.tassin@chalmers.se
 2018–2023

**KATARINA WADSTEIN
 MACLEOD**
Professor, konstvetenskap,
 Södertörns högskola
katarina.macleod@sh.se
 2017–2022

KARL WENNBERG
Professor, företagsekonomi,
 Linköpings universitet och
 Handelshögskolan i Stockholm
karl.wennberg@hhs.se
 2016–2021

SEBASTIAN WESTENHOFF
Professor, biofysikalisk kemi,
 Göteborgs universitet
westenho@chem.gu.se
 2017–2022

HEDERSLEDAMÖTER

Sveriges unga akademi väljer in hedersledamöter som ett bevis på akademins tacksamhet. Akademien har idag två hedersledamöter, som båda valdes in i maj 2012.

TORSTEN WIESEL, professor, neurovetenskap, Nobelpristagare i fysiologi eller medicin 1981, vetenskaplig beskyddare av Sveriges unga akademi.

GUNNAR ÖQUIST, professor, fysiologisk botanik, ständig sekreterare Kungl. Vetenskapsakademien 2003–2010, initiativtagare till Sveriges unga akademi.

AKADEMILEDNING

Sveriges unga akademi leds av akademiledningen bestående av ordförande, vice ordförande och ytterligare tre ledamöter, samt akademins VD som adjungerad. Akademiledningen väljs för ett år i taget.

Under verksamhetsåret 2019/2020 har akademiledningen haft följande sammansättning:

MAGNUS JONSSON, ordförande
SANNA KOSKINIEMI, vice ordförande
STEFFI BURCHARDT
JONAS OLOFSSON
MIA PHILLIPSON
ANNA WETTERBOM, VD

BEREDNINGSGRUPPER

Akademien har under verksamhetsåret arbetat i tre beredningsgrupper.

DEN FORSKNINGSPOLITISKA BEREDNINGSGRUPPEN, där **SEBASTIAN WESTENHOFF** varit sammankallande och **HELENA ROSIK** sekreterare. **SEBASTIAN WESTENHOFF** har också varit forskningspolitisk talesperson för Sveriges unga akademi.

BEREDNINGSGRUPPEN FÖR INTERNATIONALISERING, där **MIA LIINASON** varit sammankallande och **JONAS OLOFSSON** sekreterare.

DEN UTÅTRIKTADE BEREDNINGSGRUPPEN, där **JOSEFIN LARSSON** varit sammankallande och **KATARINA MACLEOD** sekreterare.

Utöver de stående beredningsgrupperna tillsätter akademien arbetsgrupper vid behov.

STIFTELSESTYRELSE

Sveriges unga akademi är organisatoriskt en stiftelse, *Stiftelsen för Sveriges unga akademi*, vars ändamål är att tillhandahålla det organisatoriska ramverket för akademien och dess ledamöter (det som i regel avses med akademien). Stiftelsen grundades 2013 och styrelsen har under verksamhetsåret haft följande sammansättning:

BJÖRN O. NILSSON, styrelseordförande, Landshövding Norrbottens län.

MATS BENNER, styrelseledamot t.o.m 24 oktober, professor i forskningspolitik, vice rektor Ekonomihögskolan vid Lunds universitet.

KATARINA BJELKE, styrelseledamot, universitetsdirektör, Karolinska Institutet.

GÖRAN K. HANSSON, styrelseledamot, professor i experimentell kardiovaskulär forskning vid Karolinska Institutet, ständigt sekreterare vid Kungl. Vetenskapsakademien.

INGRID SUNDSTRÖM, styrelseledamot, VD för *Foundation Administration Management* som administrerar Wallenbergstiftelserna.

BIRGITTA SVENSSON, styrelseledamot fr.o.m 25 oktober, professor i etnologi och tidigare ständigt sekreterare för Kungl. Vitterhetsakademien.

ULRIKA ÅREHED KÅGSTRÖM, styrelseledamot, generalsekreterare Cancerfonden, styrelseordförande Kungliga Dramatiska Teatern.

För att främja en god kommunikation mellan stiftelsen och akademien är akademins ordförande och vice ordförande samt VD adjungerade till stiftelsestyrelsens sammanträden.

SEKRETARIAT

Sekretariatet och stiftelsen leds av verkställande direktör (VD), **ANNA WETTERBOM**.

Medarbetare i Sveriges unga akademis sekretariat har under verksamhetsåret varit:

ANNA KJELLSTRÖM, handläggare,
ANNIKA MOBERG, kommunikationsansvarig,
HELENA ROSIK, projektkoordinator.

FINANSIÄRER

Sveriges unga akademi erhåller långsiktigt stöd från:

FAMILJEN ERLING-PERSSONS STIFTELSE

KNUT OCH ALICE WALLENBERGS STIFTELSE

RAGNAR SÖDERBERGS STIFTELSE

Under verksamhetsåret har vi också erhållit
projektmedel från:

CRAFOORDSKA STIFTELSEN

KUNGL. OCH HVITFELDTSKA STIFTELSEN

KUNGL. PATRIOTISKA SÄLLSKAPET

LMK-STIFTELSEN

RIKSBANKENS JUBILEUMSFOND

SVEN OCH DAGMAR SALÉNS STIFTELSE

UTBILDNINGSDEPARTEMENTET

WENNER-GREN STIFTELSENA

Tack för att ni gör vår verksamhet möjlig!

HTTP://SVERIGESUNGAAKADEMI.SE
TWITTER: @UNGAAKADEMIN
FACEBOOK: SVERIGES UNGA AKADEMI
SOUNDCLOUD/ITUNES: AKADEMIPODDEN
YOUTUBE: SVERIGES UNGA AKADEMI

SVERIGES UNGA AKADEMI

SVERIGES UNGA AKADEMI
c/o Kungl. Vetenskapsakademien, Box 50005, 104 05 Stockholm
info@sverigesungakademi.se
Besöksadress: Lilla Frescativägen 4A